

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19.04.2006, sp. zn. 8 Tdo 446/2006, ECLI:CZ:NS:2006:8.TDO.446.2006.1

Číslo: 15/2007

Právní věta: Porosty vysázené na pozemku a s tímto pozemkem trvale spojené, nemají povahu samostatné věci, protože jsou součástí pozemku jako věci hlavní (§ 120 obč. zák.), a proto nemohou být předmětem trestného činu krádeže. Pokud však jsou vykopány, změní se jejich právní charakter, neboť přestanou být součástí pozemku, a lze je tak pokládat za věc (resp. cizí věc) i z hlediska ustanovení § 247 tr. zák. Jednání pachatele, který se těchto porostů původně trvale spojených s pozemkem tímto způsobem zmocní, aniž by přitom pozbyly svou užitnou hodnotou, lze při splnění dalších zákonných podmínek posoudit jako trestný čin krádeže podle § 247 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 19.04.2006

Spisová značka: 8 Tdo 446/2006

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Krádež

Předpisy: § 247 odst. 1 tr. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání obviněných Ing. J. B. a JUDr. J. B. zrušil usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2005, sp. zn. 10 To 377/2005, a rozsudek Okresního soudu v Kutné Hoře ze dne 29. 4. 2005, sp. zn. 6 T 57/2003, v celém rozsahu a podle § 265l odst. 1 tr. ř. Okresnímu soudu v Kutné Hoře přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Kutné Hoře ze dne 29. 4. 2005, sp. zn. 6 T 57/2003, byli obvinění Ing. J. B. a JUDr. J. B. uznáni vinnými trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák. spáchaným ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák., kterého se dopustili tím, že „dne 7. 11. 2002 v dopoledních hodinách v obci O., po poškození plotu vytržením latí vnikli na pozemek majitele V. M., odkud odcizili nejméně 15 ks okrasných stromků v hodnotě nejméně 5147 Kč a poškodili mu plot.“

Za tento trestný čin byl jak obviněnému Ing. J. B., tak i obviněné JUDr. J. B. vyměřen podle § 247 odst. 1 tr. zák. peněžitý trest ve výši 10 000 Kč. Podle § 54 odst. 3 tr. zák. byly stanoveny pro případ,

že by peněžité tresty nebyly ve lhůtě vykonány, náhradní tresty odnětí svobody u obou obviněných v trvání 3 měsíců. Rovněž bylo rozhodnuto podle § 228 odst. 1 tr. ř. o povinnosti obviněných zaplatit poškozenému V. M. škodu ve výši 5147 Kč. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. byl poškozený se zbytkem svého nároku na náhradu škody odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací usnesením ze dne 27. 9. 2005 odvolání podaná oběma obviněnými proti uvedenému rozsudku Okresního soudu v Kutné Hoře podle § 256 tr. ř. zamítl.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podali oba obvinění prostřednictvím obhájce JUDr. K. K. samostatná dovolání, která shodně opřeli o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř., protože rozhodnutí soudů obou stupňů spočívají na nesprávném právním posouzení skutku a zároveň na jiném nesprávném hmotně právním posouzení, a že bylo rozhodnuto o zamítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku prvoinstančního soudu, ačkoliv byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

K obsahu takto podaných dovolání je vhodné nejprve uvést, že obě dovolání jsou obsahově zcela totožná. Stejnou argumentací obviněný Ing. J. B. i obviněná JUDr. J. B. k dovolacímu důvodu uvedenému v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. shodně uvedli, že skutek, kterým byli uznáni vinnými, byl nesprávně právně posouzen a podřazen pod skutkovou podstatu trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a) a b) tr. zák., ač nebyl prokázán úmysl zmocnit se cizí věci a společenská nebezpečnost jejich činu nedosahuje zákonem požadovaného stupně. Obvinění poukázali na to, že v roce 1998 zakoupili okrasné stromky, které pak sami vysadili na pozemek, který byl tehdy ve vlastnictví obce. Později došlo ke změně vlastníka pozemku, neboť obec pozemek i s okrasnými stromky prodala poškozenému V. M., který s vědomím toho, že stromky zakoupili a vysadili obvinění, jim dal později svolení, aby si je vykopali. Tento souhlas k vykopání stromků poškozený nikdy neodvolal. Obvinění proto byli v domnění, že se stále jedná nikoliv o cizí věc, ale o jejich vlastnictví, a proto subjektivně nejednali v úmyslu zmocnit se cizí věci, když s ohledem na dříve daný souhlas poškozeného s jistým časovým odstupem stromky vykopali. Pokud se tudíž zmocnili cizí věci, jednali v omylu, protože byli v domnění, že se jedná o jejich věc, a nikoliv o věc cizí. Jejich čin by proto mohl být posuzován jako trestný čin zatajení věci podle § 254 tr. zák. a nikoliv jako trestný čin krádeže podle § 247 tr. zák. V této souvislosti též poukázali na to, že strom je součástí pozemku, a vzhledem k tomu, že součást věci není věcí, nemůže mít svůj vlastní právní osud, neboť sleduje osud věci. Proto nemůže být strom jako součást pozemku samotným předmětem práva a strom trvale spojený s pozemkem nenaplnuje pojem věci podle § 247 tr. zák. Obvinění vznesli námitky i k materiální stránce s odkazem na to, že společenská nebezpečnost jejich činu nedosahuje potřebného stupně, protože se zmocnili věci, kterou sami zakoupili a původně vysadili na obecní pozemek. Vycházeli též z toho, že výše skutečné škody, kterou mohli poškozenému způsobit, je tvořena pouze rozdílem mezi hodnotou jimi zasázených stromků a jejich hodnotou v době odcizení a je tedy zcela nepatrná. Odvolatelé proto zdůraznili, že i kdyby po formální stránce byly naplněny znaky skutkové podstaty některého z trestných činů, pak po stránce materiální nedošlo k naplnění vyššího než nepatrného stupně nebezpečnosti činu pro společnost. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. odvolatelé uvedli, že napadené rozhodnutí obsahuje výrok, který byl učiněn, ačkoliv byl v řízení mu předcházejícím, tedy v řízení prvoinstančním, dán důvod dovolání uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

V závěru dovolání obvinění navrhli, aby Nejvyšší soud jako soud dovolací napadené rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2005, sp. zn. 10 To 377/2005, zrušil a současně zrušil i jemu předcházející rozhodnutí Okresního soudu v Kutné Hoře ze dne 29. 4. 2005, sp. zn. 6 T 57/2003, jako rozhodnutí vydané ve vadném řízení předcházejícím.

K oběma dovoláním se ve smyslu § 265h odst. 2 tr. ř. písemně vyjádřil státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství. Nejprve poukázal na obsah podaných dovolání a na navazující

obecné zákonné podmínky a po stručném shrnutí průběhu předchozího řízení vyjádřil, že podaná dovolání jsou právně relevantní. Za neopodstatněné z těchto námitek označil ty, jimiž dovolatelé nesouhlasili s označením vykopaných stromků jako věci, a v této souvislosti poukázal na § 120 odst. 1 obč. zák. i výklad zaujímaný soudní praxí v trestních věcech, a s ohledem na prokázané skutkové okolnosti shledal, že obvinění věděli, že se jedná o cizí vlastnictví, pokud byl pozemek prodán poškozenému V. M. Za důvodné považoval dovolání v té části, v níž obvinění namítali nedostatky ve vztahu k materiální stránce činu. Poukázal na výši škody, která jen nevýrazně přesahuje spodní hranici škody nikoli nepatrné, a na to, že soudy nepřihlédly k tomu, že to byli obvinění, kteří zakoupili a na pozemku, který byl tehdy ve vlastnictví jiného subjektu, vysadili sazenice zmíněných 15 okrasných stromků a kteří se o ně v mezidobí též starali. Tyto okolnosti výrazně snižují stupeň nebezpečnosti činu pro společnost. Vzhledem k tomu navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Praze, jakož i rozsudek Okresního soudu v Kutné Hoře a stejně tak zrušil všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a dále postupoval podle § 265l odst. 1 tr. ř. a přikázal Okresnímu soudu v Kutné Hoře, aby předmětnou věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zkoumal, zda v této trestní věci jsou dovolání přípustná, zda byla podána v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit, a zda je podaly osoby oprávněné. Shledal přitom, že dovolání obviněných jsou přípustná podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. ř. Obdobně zjistil, že dovolání byla podána osobami oprávněnými [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, odst. 2 tr. ř.). Protože lze dovolání podat jen z důvodů taxativně uvedených v § 265b tr. ř., musel dále posoudit otázku, zda uplatněné dovolací důvody je možné považovat za důvody dovolání ve smyslu § 265b odst. 1 písm. g), písm. l) tr. ř., jejichž existence je zároveň podmínkou pro provedení přezkumu dovolacím soudem.

Podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. lze dovolání podat, pokud bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozhodnutí nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v písmenech a) až k). Z podaného dovolání je zjevné, že obvinění spatřovali naplnění tohoto dovolacího důvodu v jeho druhé alternativě. K tomu je třeba poznamenat, že existence zmíněného dovolacího důvodu je ve své druhé variantě bezprostředně vázána na existenci dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., který byl obviněnými rovněž uplatněn.

Obvinění své dovolání opřeli též o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., podle něhož lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V jeho rámci je možné namítat jednak mylnou kvalifikaci skutku, jak byl v původním řízení zjištěn, v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva, a dále pak vadnost jiného hmotně právního posouzení, které záleží v nesprávném posouzení některé další otázky, nespočívající přímo v právní kvalifikaci skutku, ale v posuzování jiné skutkové okolnosti mající význam z hlediska hmotného práva, zejména trestního, případně i jiných právních odvětví. Současně platí, že obsah konkrétně uplatněných námitek, o něž se opírá existence určitého dovolacího důvodu, musí věcně odpovídat zákonnému vymezení takového dovolacího důvodu podle § 265b tr. ř., nestačí jen formální odkaz na příslušné ustanovení obsahující některý z dovolacích důvodů.

Obvinění existenci deklarovaného dovolacího důvodu spatřovali především ve skutečnosti, že soudy obou stupňů nesprávně právně posoudily skutkové okolnosti, když se nedostatečným způsobem vypořádaly s právními otázkami majícími podklad v občanském zákoníku upravujícím právní charakter věci, v jejichž porušení spatřovali částečně pochybení ve vztahu k výroku o vině. Zejména však nedostatky právního posouzení opřeli o názor, že nebyla dostatečně ze všech hledisek

zkoumána subjektivní a materiální stránka činu. Na základě těchto okolností dovodili, že neměli být uznáni vinnými trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák., ale poukázali na možnost posouzení činu jako trestného činu zatajení věci podle § 254 tr. zák. nebo poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák. Takto uplatněné námitky mají hmotně právní povahu, protože obvinění jimi v souladu s ustanovením § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. namítají nesprávné právní posouzení skutku i jiné nesprávné hmotně právní posouzení. Nejvyšší soud dále shledal, že tyto námitky jsou opodstatněné, a protože v podaném dovolání neexistují jiné skutečnosti, pro které by byl dovolací soud povinen dovolání podle § 265i odst. 1 tr. ř. odmítnout, přezkoumal podle § 265i odst. 3 tr. ř. zákonost a odůvodněnost těch výroků, proti nimž bylo dovolání podáno, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo. Přihlížel rovněž k vadám výroků dovoláním nenapadených, které měly vliv na správnost výroků, proti nimž bylo dovolání podáno, a dospěl k závěru, že dovolání je důvodné.

Protože obvinění své výtky zaměřili proti nedostatkům týkajícím se právní kvalifikace trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák., je pro další úvahy Nejvyššího soudu významné nejprve v obecné rovině uvést, že se tohoto trestného činu dopustí ten, kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní a způsobí tak škodu nikoliv nepatrnou a čin spáchá vloupáním.

Vzhledem k tomu, že obvinění ve svém mimořádném opravném prostředku poukazují na nedostatky v posouzení vykopaných okrasných stromků jako „věci“, ve smyslu skutkové podstaty trestného činu krádeže, je vhodné též poukázat na to, že se za věc cizí považuje věc, jež nenáleží pachateli buď vůbec, nebo nenáleží jen jemu, a kterou pachatel nemá ve své dispozici.

Z povahy celé této úpravy vyplývá, že předmětem krádeže nemůže být nemovitá věc, lze však při oddělení věci odcizit části nemovitosti, které se oddělením věci staly movitými věcmi. Pokud jde o pojem věci v právním smyslu, není občanským zákoníkem definován, ale je vykládán jako ovladatelný hmotný předmět či ovladatelná přírodní síla. Znakem je proto její ovladatelnost a její použitelnost pro potřeby lidí (srov. § 118 obč. zák.). Ve smyslu ustanovení těchto zásad je podle § 247 odst. 1 tr. zák. za cizí věc možno považovat i součásti přírody, zejména domácí zvířata a užitkové rostliny (např. ovocné stromy, včetně úrody, obilí apod.).

Pokud jsou v rámci podaných dovolání vznášeny námitky ve vztahu rozlišení pojmů věc a součást věci, je vhodné poukázat na ustanovení § 120 odst. 1 obč. zák., podle něhož je součástí věci vše, co k ní podle její povahy náleží a nemůže být odděleno, aniž by se tím věc neznehodnotila. Z opaku tedy vyplývá, že pokud lze od věci oddělit její součást a tato oddělením nebude znehodnocena, lze ji po oddělení považovat za věc ve shora uvedeném právním smyslu. Trvalé porosty vysázené na pozemcích nemají povahu samostatných věcí; protože jsou ve smyslu ustanovení § 120 obč. zák. součástí pozemku jako věci hlavní, nabude vlastnictví k nim okamžikem pevného spojení se zemí vždy vlastník věci hlavní, a to bez ohledu na to, kdo porosty na pozemku vysázel. Není tudíž myslitelné, aby součást věci náležela jinému, než vlastníkovi věci hlavní, a aby její právní osudy byly od věci hlavní odlišné.

S ohledem na tyto zásady je nepochybné, že pokud poškozený V. M. zakoupil od obce pozemek, na němž rostly stromky, které tam před tímto prodejem pozemku obvinění nasázeli, byly tyto stromky součástí pozemku a neměly povahu věci v právním smyslu. Pokud koupí přešlo vlastnické právo k pozemku na poškozeného V. M., přešly s ním do jeho vlastnictví i stromky, které na tomto pozemku rostly bez ohledu na to, kdo je dříve na pozemek vysázel. Proto, i když se obvinění hájí tím, že stromky považovali za své vlastnictví, neboť je zakoupili, vysázeli a též se zpočátku i o jejich růst starali, nemá tato jejich obhajoba v zákonné úpravě oporu.

Jestliže obvinění v rámci svých námitek poukázali na to, že za takovéto situace mělo být jejich jednání posouzeno jako omyl, mohlo by se sice zřejmě jednat o omyl právní, a to nikoli o normách trestního práva, avšak z obsahu projednávané věci vyplynulo, že v době, kdy se trestného jednání,

kteřé jim je kladeno za vinu dopustili, věděli, že stromky jejich vlastnictvím nejsou, neboť věděli, že byly prodány i s pozemkem jinému vlastníkovi, tj. poškozenému, s nímž před spácháním činu jednali, a který jim dal souhlas k jejich vykopání. Obvinění sami tuto skutečnost nevyklučují, naopak se jí v jiné souvislosti dovolávají. Z toho tedy plyne, že shora uvedený právní režim jim byl znám, neboť vycházeli z toho, že proto, aby si je mohli vykopat, potřebují souhlas jejich majitele. Obvinění si tudíž byli vědomi, že vlastníky těchto stromků nejsou. Prokázané skutkové okolnosti o možném právním omylu tedy nesvědčí. Stromky proto měly ve vztahu k obviněným povahu věci cizí, jak ustanovení § 247 odst. 1 tr. zák. předpokládá a obvinění o této skutečnosti byli obeznámeni.

Právní charakter předmětných stromků se však změnil poté, co je obvinění vykopali, neboť je tím oddělili od věci hlavní (pozemku) a přitom tímto zásahem nedošlo k jejich znehodnocení, neboť poté, co byly vykopány, zůstaly funkčně, fyzicky i technicky upotřebitelné a použitelné. Proto, pokud obvinění oddělili stromky od pozemku, jehož původně byly jen součástí, staly se věci v jejím právním smyslu (§ 118 odst. 1 obč. zák.), a tudíž pro obviněné věci cizí. Nezáleží totiž na tom, zda je předmět krádeže movitou věcí bez přičinění pachatele, či stal-li se věcí movitou teprve zásahem pachatelovým - jeho oddělením od věci nemovité (srov. rozhodnutí č. Zm I 776/27 ze dne 7. 2. 1928).

Z hlediska subjektivní stránky musí pachatel chtít nebo si být alespoň vědom toho, že si přisvojuje cizí věc, a být s tím srozuměn a současně si být vědom toho, že tím způsobí škodu nikoliv nepatrnou. Při posuzování viny pachatele trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák. je třeba se zabývat otázkou, zda si pachatelé byli vědomi, že si přisvojují věc cizí, a že tím způsobí škodu nikoliv nepatrnou, přičemž popsané okolnosti musí jednoznačně vyplývat ze skutkových zjištění. Uváží-li se všechny skutečnosti, které byly provedeným dokazováním ve vztahu k subjektivní stránce prokázány, nemají námitky obviněných o nedostatcích ohledně subjektivní stránky opodstatněné.

Nejvyšší soud ze všech těchto důvodů shledal, že soudy prvního i druhého stupně v odůvodnění svých rozhodnutí věnovaly potřebnou míru pozornosti jednotlivým znakům skutkové podstaty trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák., a dostatečně se vypořádaly s tím, že oba obvinění naplnili nejen jeho formální znaky, ale že byla objasněna i subjektivní stránka. Námitky obviněných proto uplatněné v této části podaného dovolání nepovažoval za opodstatněné.

Pokud však jde o materiální stránku, nelze obdobný závěr učinit, a je nutné konstatovat, že soudy obou stupňů této otázky nevěnovaly dostatečnou pozornost, protože neposoudily v potřebné míře všechny skutečnosti vztahující se k objasnění konkrétního stupně společenské nebezpečnosti předmětného činu.

Oba soudy do svých rozhodnutí nezpracovaly takové úvahy, z nichž by vyplývalo, na základě čeho je určen vyšší než nepatrný stupeň společenské nebezpečnosti projednávaného činu. Nejvyšší soud proto považuje za nutné zdůraznit, že okolnosti případu spoluurčující společenskou nebezpečnost charakterizují prakticky čtyři skupiny znaků skutkové podstaty trestného činu, přičemž však platí, že při určování stupně nebezpečnosti trestného činu pro společnost ve smyslu § 3 odst. 4 tr. zák. nepřihlíží soud jen k okolnostem, které zakládají znaky trestného činu, jímž byli obvinění uznáni vinnými, nýbrž i k dalším okolnostem, které sice nejsou nutné k naplnění znaků trestného činu, avšak charakterizují spáchaný skutek nebo jeho pachatele a mají vliv na jejich konkrétní společenskou nebezpečnost (srov. rozhodnutí č. 13/1973 Sb. rozh. tr.). Všechny tyto okolnosti je následně nutno nejen zjišťovat, nýbrž je také objektivně hodnotit. Přitom je třeba vždy uvést, zda a do jaké míry ta či ona okolnost zvyšuje nebo snižuje stupeň nebezpečnosti činu pro společnost (rozhodnutí č. II/1965 Sb. rozh. tr.).

V podrobnostech je třeba k námitkám uvedeným v dovolání zdůraznit, že v citovaném ustanovení § 3 odst. 4 tr. zák. jsou příkladmo uvedeny okolnosti (kritéria) spoluurčující stupeň nebezpečnosti činu pro společnost. Prakticky však tento výčet zahrnuje všechny v úvahu přicházející okolnosti, na nichž

společenská nebezpečnost závisí, přičemž tyto jsou blíže konkretizovány v dalších ustanoveních trestního zákona, zejména v ustanoveních o polehčujících a přitěžujících okolnostech (srov. § 33 a § 34 tr. zák.). Ustanovení § 3 odst. 4 tr. zák. má podstatný význam nejen pro úvahu, zda jde vůbec o trestný čin, ale rozhodujícím způsobem zasahuje i do úvah o tom, zda jde o trestný čin závažnějšího nebo méně závažného charakteru (srov. č. 33/1962 Sb. rozh. tr.), a má tedy i význam pro určení druhu a výměry trestu, event. pro případné upuštění od potrestání podle ustanovení § 24 tr. zák., které přichází v úvahu mimo jiné jen u trestného činu menší nebezpečnosti pro společnost.

S přihlédnutím k tomu, že stupeň nebezpečnosti činu pro společnost lze v konkrétním případě stanovit odpovědně až po zhodnocení všech hledisek uvedených v § 3 odst. 4 tr. zák., nelze některá z těchto hledisek posuzovat izolovaně mimo rámec stupně nebezpečnosti činu pro společnost a nebo se s nimi nevypořádat vůbec.

Shora rozvedená kritéria však soudy obou stupňů nerespektovaly a náležitě je v potřebném rozsahu neposuzovaly s ohledem na okolnosti projednávaného případu. Je totiž nutné konstatovat, že způsob, jakým se oba soudy ve svých rozhodnutích s otázkou materiální stránky činu vypořádaly, považuje dovolací soud za nedostatečný, když v odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně není uvedeno nic, z čeho by bylo možné usuzovat, že se důsledně otázkou materiální stránky činu zabýval, pokud uvedl, „... že hodnotil stupeň společenské nebezpečnosti jednání obviněných pro společnost ...“. V této souvislosti je nutné uvést, že jako nevyhovující shledal dovolací soud i odůvodnění krajského soudu, který otázce stupně společenské nebezpečnosti projednávaného činu nevěnoval žádnou pozornost. Tyto stručně a ryze formálně poznamenané skutečnosti nesvědčí o tom, jakými úvahami se soudy obou stupňů řídily, když učinily závěr, že bylo prokázáno, že se obvinění dopustili trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák., neboť rozhodnutí nedávají podklad pro odpověď na otázky, jak výrazně byl dotčen zájem zákonem chráněný, jak soudy posoudily okolnosti, za nichž byl čin spáchán a jak závažné byly jeho následky. Nezabývaly se v tomto smyslu ani osobami obviněných. Nebylo tudíž objasněno, zda popsání jednání obviněných bylo pro společnost do té míry nebezpečné, aby i po materiální stránce ve smyslu § 3 odst. 1, odst. 2 tr. zák. mohlo být posouzeno jako trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák., neboť všem rozhodným okolnostem, které je potřeba brát do úvahy, nebyla prozatím ani jedním soudem věnována zákonem vyžadovaná a pro spravedlivé rozhodnutí nezbytná pozornost. Z toho, co oba soudy k materiální stránce činu uvedly, nevyplývá, jaké okolnosti a kritéria při svých úvahách hodnotily a na základě jakých skutečností ve smyslu § 3 odst. 4 tr. zák. shledaly, že jde o čin, jehož stupeň společenské nebezpečnosti je vyšší než nepatrný.

Nelze totiž v této souvislosti ponechat bez potřebného uvážení ve směru shora uvedených hledisek, že obvinění čin spáchali zcela bezelstným způsobem, když vytržením latí plotu vnikli na pozemek a vykopali okrasné stromky. Společenskou nebezpečnost, však výrazně snižuje to, že obvinění původně tyto stromky zakoupili ze svých prostředků, zasadili je na pozemek, který patřil obci, s jejímiž představiteli však jednali o tom, že by jej odkoupili. Poškozený si této okolnosti byl vědom a nabízel obviněným i možnost, aby si je s jeho svolením vzali. Skutečnost, že tak obvinění neučinili, a rozhodli se jednat svévolně, nemůže být považována za výrazně zvyšující stupeň společensky nepřijatelného jednání. Soudy ve svých rozhodnutích ponechaly bez povšimnutí a nezmínily rovněž pohnutku, kterou obvinění byli ke spáchání trestné činnosti vedeni, neboť se jednalo o snahu získat zpět věci, na které si morálně dělali nárok a činili tak ve vztahu k poškozenému, svému sousedovi, s nímž neměli dobré vztahy, protože to byl on, kdo od obce získal původně jim přislíbený pozemek. Ve světle shora naznačených zákonných podmínek pro určení stupně společenské nebezpečnosti jednání obviněných nebyly hodnoceny ani jejich osoby či dosavadní způsob života.

V této souvislosti je třeba uvést, že i když je zákonným znakem trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a) tr. zák. způsobení škody s hranicí 5000 Kč, při naplnění dalšího znaku, podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák., že čin byl spáchán vloupáním, není již výše škody rozhodná pro závěr, že

obvinění spáchali trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák., protože ten je dán již tím, že bylo prokázáno, že čin byl spáchán vloupáním, což je znak, který je vyjádřen v § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák. I přesto tuto skutečnost, při hodnocení materiální stránky tohoto trestného činu, má význam, že celková hodnota odcizených stromků činila 5147 Kč, což je částka, která není vysoká a s přihlédnutím k dalším uvedeným skutečnostem svědčí o obecně nízké závažnosti tohoto činu. V souvislosti s hodnocením materiálních předpokladů trestnosti činu je potřeba zdůraznit i to, že vzniklou škodu ve stanovené výši určenou, by mohly snižovat náklady, které obvinění vynaložili na to, že stromky zakoupili a zasázeli je na pozemek, což však prozatím nijak zohledněno rovněž nebylo.

Ze všech těchto skutečností dovolací soud shledal, že pokud se soudy obou stupňů nevypořádaly náležitým způsobem se všemi zákonnými kritérii pro určení materiální stránky trestného činu, nelze učinit jednoznačný závěr o naplnění konkrétního stupně společenské nebezpečnosti, který v případě trestného činu musí být vyšší než nepatrný. Vznikají tak vážné pochybnosti o tom, zda obvinění spáchali trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák.

Vzhledem k uvedeným vadám, pro něž nemohla napadená rozhodnutí obstát, Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2005, sp. zn. 10 To 377/2005, a rozsudek Okresního soudu v Kutné Hoře ze dne 29. 4. 2005, sp. zn. 6T 57/2003, v celém rozsahu, podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil také další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Okresnímu soudu v Kutné Hoře, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud takto rozhodl v neveřejném zasedání, a to podle § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř., neboť dospěl k závěru, že zjištěné a vytknuté vady nelze odstranit ve veřejném zasedání.

Po zrušení uvedených rozhodnutí se trestní věc obviněných vrací do stadia řízení před soudem prvního stupně a povinností tohoto soudu bude se věcí znovu ze všech naznačených hledisek zabývat. Nezbytné bude, aby na základě zjištěného skutkového stavu věci pečlivě ve smyslu shora naznačených právních názorů posoudil znaky skutkové podstaty trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák., především z hlediska jeho materiální stránky ve smyslu § 3 odst. 1, odst. 2, odst. 4 tr. zák., aby mohl zodpovědět otázku, zda jednání obviněných dosahuje potřebného stupně společenské nebezpečnosti, který by odůvodňoval posouzení tohoto jednání jako trestného činu, event. zda nejsou dány důvody pro postoupení věci příslušnému orgánu k projednání přestupku. Spolehlivý závěr o vině obviněných může soud učinit až po důkladném zvážení všech okolností významných pro rozhodnutí.